
En Trætte mellem Fredy (en Kristen) og Udrydd (en Muhamedaner) om Religionen

Et skuespil af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

En Trætte mellem Fredy (en Kristen) og Udrydd (en Muhamedaner) om Religionen	4
Metadata om værket	4
Titel	5
1. Akt: I.	5

En Trætte mellem Fredy (en Kristen) og Udrydd (en Muhamedaner) om Religionen

Kilde Munk, Kaj. 1942. “En Trætte mellem Fredy (en Kristen) og Udrydd (en Muhamedaner) om Religionen”, i *Med Sol og megen Glæde*, 8, København: Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck.

Indledning

10 år gammel var Munk blot, da han fandt på at skrive dette dialogiske digt mellem to troende fra forskellige religioner. Skuespillet bærer selvfølgelig tydeligt præg af at være skrevet af et barn opvokset i en kristen kultur. De mange stilehæfter i Kaj Munk Forskningscentrets arkiv viser, at Munk jævnligt skrev sine danskstile på vers, og det er plausibelt at antage, at *En Trætte* oprindeligt var skrevet som en skolestil.

Skuespillet giver et tidligt vidnesbyrd om den kommende digters sans for sprog, replikkunst og dramatisk opbygning. Bl.a. kan man her allerede se Munks tendens til at bruge særligt konstruerede navne, som skal sige noget om personerne: den figur, der repræsenterer kristendommens fredsbudskab hedder Fredy og den ubøjelige muhamedaner hedder Udrydd. Også versformen videreføres i flere skuespil bl.a. *Pilatus* (1917) og *Cant* (1931).

Mht. til budskab og tematik skal dette fragment naturligvis tages med et gran salt, da det er konciperet og skrevet af et barn, men idet Munk i 1942 lod det optrykke i *Med Sol og megen Glæde*, må vi antage, at det indeholdt en for ham vigtig pointe. Det pegede nemlig på religionens betydning og på modsætningen mellem hadets og kærlighedens kræfter, som afgørende elementer i verdenshistorien. Det er netop denne problematik, man genfinder bl.a. i *De Herrer Dommere*.

En Trætte¹ mellem Fredy (en Kristen) og Udrydd (en Muhamedaner²) om Religionen

1. Akt: I.

- (1) Fredy: Jeg paastaar, Kristi Lære er den sande.
- (2) Udrydd: Og jeg, jeg tør ved alle Engle bande, at Muhamed han større er end Krist.
- (3) Fredy: Men Jesus Kristus kunde tappert stride; hvad vilde Muhamed for eder lide?
- (4) Udrydd: Nej, Modstand turde Kristus ikke gøre, den Gang de ham til Korset vilde føre...
- (5) Fredy: For han var netop sendt fra Himlens Land; thi hvis et Underværk han vilde gøre for at sig selv fra Ulykken udføre saa vi desværre ikke frelses kan.
- (6) Udrydd: (*rasende*) Jeg siger dig, Muhamed er den sande, og han skal dig (du vantroe) forbande, og Israfil³ han skal til Allahs⁴ Dom alt med sit kolde Dødens Blik dig hente, med Angest og med Bæven skal du vente, indtil det lyder højt og klarligt: Kom! Saa skal du, medens hyklerisk du græde, for Allahs Domstol rystende fremtræde...
- (7) Fredy: Af Angest⁵ for hvordan det dig skal gaa, vel ved jeg, at jeg er saa stor en Synder, men Jesus Krist, Guds egen Søn, forkynder:

¹*Trætte*: Betegner i denne sammenhæng en uoverensstemmelse eller uenighed mellem to parter, der kommer til udtryk gennem ord. [ODS]

²*Muhamedaner*: Andet ord for en tilhænger af Islam, som blev stiftet af den arabiske profet Muhamed (570-632). I dag opfattes betegnelsen "muhamedaner" nedsættende af nogle muslimer, men i begyndelsen af 1900-tallet var betegnelsen den almindelige i Europa. [DSD]

³*Israfil*: Navnet på den engel, der ifølge den islamiske trosforestilling om døden og verden efter skal indvarsle Jordens undergang og dommedag ved at blæse i sin trompet. [DSD]

⁴*Allahs*: Allah betyder på arabisk "Guden" og er Islams centrale udgangspunkt. I Koranen karakteriseret ved hjælp af sine 99 smukke navne, der angiver forskellige sider af Allahs væsen: den hørende, den seende, den alvidende, den barmhjertige osv. [DSD]

⁵*Angest*: Denne middelnedertyske staveform af "angst", var den almindelige i 1700- og 1800-tallet. [ODS]

Forladelse skal hver, som angrer, faa.

Udrydd gaar rasende bort, Fredy sætter sig smilende i Græsset.